

Elämää Veitsenterällä

Emme enää elä maailmassa, jossa sodat ja konfliktit käydään valtio valtiota vastaan selkeillä rintamilla. Tulevaisuus näyttää yhä enemmän terrorismin aikakaudelta. On vain ajan kysymys, milloin erilaisten joukkotuhoaseiden valmistaminen on mahdollista jopa mummon kellarissa. Yksittäinen häiriintynyt hakkeri tai pieni terroristiryhmä voi jo nyt suhteellisen helposti katkaista sähköt suurkaupungeista ja aiheuttaa laajamittaista kaaosta.

Seuraukset olisivat välittömät ja tuhoisat. Tuhansia ihmisiä kuolisi. Vanhuksia menehtyisi kuumuuteen, kylmyyteen tai lääkkeiden puutteeseen. Sairaalat eivät pystyisi toimimaan normaalisti, elintarvikkeet pilaantuisivat, rahaliikenne pysähtyisi, hissit jäisivät jumiin ja joukkoliikenne – bussit, junat, metrot ja lentokoneet – lamaantuisi. Liikenne ajautuisi kaaokseen, ja suurkaupungeissa miljoonat vähäosaiset käyttäisivät tilanteen hyväkseen. Ryöstöt, väkivalta ja yleinen anarkia lisääntyisivät välittömästi.

Toisen maailmansodan jälkeinen terrorismi oli pitkään suhteellisen pienimuotoista: silloin tällöin räjähti pommi jossakin. Syyskuun 11. päivän terrori-isku muutti kaiken. Nykyiset ja tulevat terroristit eivät enää tavoittele symbolista näkyvyyttä, vaan maksimaalista tuhoa. Pienillä iskuilla ei enää pääse historiankirjoihin. On lähes varmaa, että Osama bin Laden olisi käyttänyt joukkotuhoaseita, jos olisi saanut niitä käsiinsä.

On vain ajan kysymys, milloin joku käyttää joukkotuhoasetta. Se voi olla se ensimmäinen domino, joka sysää koko maapallon syvään taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kaaokseen. On täysin mahdollista, että esimerkiksi Libyasta tai muista vallankumouksen kokeneista

maista on jo vuotanut biologisia aseita terroristeille. Tätä kirjoitettaessa Syyriassa tuhoataan kemiallisia aseita. Ehtiikö joku varastaa niitä ennen kansainvälisen valvonnan saapumista?

Elämme veitsenterällä enemmän kuin koskaan aiemmin. Uhkinamme ovat ydinaseet, bioterrorismi, liikakansoitus, puhtaan veden puute, ilmaston muutos, pankkien valtavat riskisijoitukset, velkaantuminen, pandemiat sekä antibioottien tehon heikkeneminen. Jopa näennäisesti pieni asia, kuten mehiläisten katoaminen, voi horjuttaa koko maailman ruokahuoltoa. Maapallon asiat ovat monella tasolla jo niin sekaisin, että on suorastaan ihme, ettei vielä suurempaa katastrofia ole tapahtunut. Kuinka kauan onnemme kestää?

Miten olemme päätyneet tähän?

Nykyinen tilanteemme on pitkälti seurausta poliittisista päätöksistä. Johtajat katsovat asioita usein vain oman vaalikautensa loppuun saakka, eikä kauaskantoisia päätöksiä uskalleta tehdä. Pitkäaikaisia sopimuksia, kuten Kioton ilmastopöytäkirja, on kyllä solmittu, mutta ne ovat usein vesitettyjä kompromisseja. Monet asiantuntijat ovat todenneet, että sopimukset luovat vain vaikutelman toiminnasta, vaikka todelliset ratkaisut puuttuvat. Ja on myös ilmennyt, että monet ilmastonlämpenemisen tutkimustulokset saattava olla ainakin osittain tai jopa kokonaan väärennetyjä. Ehkä mitään ongelmaa ei edes ole, ja tai ihmisten aiheuttama osa siinä on mitätön.

Politiikka on tehnyt jopa ilmastonmuutoksen torjumisesta ideologisen taistelukentän. Yhdysvalloissa tämä näkyy erityisen selvästi: republikaanit kiistävät ilmastonmuutoksen ja demokraatit pitävät sitä tosiasiana. Kuinka voimme ratkaista ongelman, jos sen olemassaolo on poliittinen kiistakysymys?

Osasyllisiä ovat myös sodat, luonnonvarojen armoton riisto ja jatkuva kasvu hinnalla millä hyvänsä. Mutta vastuu ei ole vain poliitikoilla. Myös me tavalliset kansalaiset olemme osa ongelmaa. Olemme eläneet vuosikymmeniä "minulle kaikki heti" -mentaliteetilla, ja samalla luoneet järjestelmän, joka ei voi olla kestävä.

Kehittyvät maat haluavat saman elämäntavan ja samat hyödykkeet, joita länsimaat ovat nauttineet, ja ihmettelevät syystäkin, miksi heidän pitäisi säästää metsiä ja luonnonvaroja nyt, kun on heidän vuoronsa vaurastua. Tämä takaa sen, että järjettömyys jatkuu.

Kun rakentamamme korttitalo lopulta sortuu, monissa maissa seurauksena on täysi anarkia. Tämän riskin todennäköisyys kasvaa vuosi vuodelta. Suomi ei ole tähän juuri varautunut. Emme enää elä eristyneessä Muumilaaksossa, vaan globaalissa maailmassa, jossa kriisit toisella puolella maapalloa tuntuvat myös täällä. Aika varautua pahimpaan käy vähiin.

UAD-malli.org